

SAMOUUPRAVA

POLITIČNO GLASILO SLOVENSKEGA LJUDSTVA

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Wolfova ulica 1 — Izhaja vsak teden — Reklamacije so poštnine proste — Rokopisi se ne vračajo — Stane posamezna številka Din 1.—, mesečno Din 5.—, celoletno Din 60.— — Dopisi morajo biti frankirani in podpisani — Anonimni dopisi se ne sprejemajo

Nova vlada in Slovenci

Ker je bilo g. Uzunoviću nemogoče sestaviti vlado z Demokrasko Zajednico, smo dobili vlado radikalov in Slovenske Ljudske Stranke. Treba povdariti, da so vstopili v vlado tudi radikalni desidenti g. Ljube Jovanovića, s čemur se je končno napravil konec cepljenju stranke radikalov. Čeprav je torej tudi slovenska večina zastopana v vladi, je ta vendarle i po sestavi i po duhu pretežno radikalna. Prav je, da je prišla na vlado največja slovenska stranka, da doseže izboljšanje gospodarske krize, ki je v naši Sloveniji posebno občutna. Mi, slovenski radikali, smo pri zadnjih volitvah v oblastne skupščine pokazali svoje prepričanje, da je neobhodno potrebno sodelovanje Slovencev v upravi dežele in sicer v okvirju močne radikalne stranke. Toda večina Slovencev je napravila napako, da je ravno najmanj glasov dala tistim, s katerimi se je po volitvah zvezala. Slovenci so dali radikalom samo dva oblastna mandata, a po volitvah so hotele vse slovenske stranke sodelovati z radikali. Iz tega naj bi si Slovenci potegnili zaključek, da je bolje takoj vstopiti v veliko radikalno stranko, ki vedno od

ločuje, namesto tratiti posrednike. Tedaj bi dobili stalno upravo, kar bi bilo ogromnega pomena za izboljšanje naših razmer. Radikalna stranka je in ostane ona sila, ki je zgradila našo državo, ona je bo znala tudi varovati. Izven naše stranke preostane samo grenki kruh opozicije, ki je Sloveniji povzročil le pomanjkanje.

Slovenska Ljudska Stranka, ki je v vladi zastopana s tremi ministri, ima sedaj priložnost delati na izboljšanje razmer in da se zavzame za potrebe Slovencev. Dokler so stranke v opoziciji, navadno zelo veliko obljubljajo, toda čisto je potem, ko so vstopile v vlado, težko izpolniti vse obljube, posebno one finančne značaja. Vendar stranka, ki je na vladi je odgovorna za vse. Iz sedanjega sodelovanja z radikali naj Slovenci dobe poduk, naj pokažejo pri prihodnjih volitvah radikalni stranki več zaupanja, stranki, brez katere v naši kraljevini ne more biti vlade.

Želimo novi vladi dolgo življenje in veliko uspeha pri reševanju gospodarske krize ter pri reševanju države iz težkega zunanega položaja.

*

nim težavnim razmeram se je na tem programu vztrajno delalo. To delo omogoča, da more nova vlada javnost preko vas obvestiti o svojem programu. Jaz vam ta program izročam. Prosim vas, da ga objavite, da ga bode spoznala vsa javnost, vsi gospodarski krogi in sploh vsi, ki se zanimajo za ta vprašanja. Naj morda izrečejo o njem svoje mnenje, še preden bo prišel v razpravo v narodni skupščini. To bo samo splošni stvari koristilo. Razume se, da bo vlada postopno izvajanje tega programa ukrenila vse potrebno, da doseže uspeh. Naši politični in parlamentarni krogi ne smejo pri odločanju svojega nastopa pozabiti na to, da je njihovo sodelovanje pri teh vprašanjih, ako je pozitivno, zelo dragoceno; če bi pa v tej smeri prevladali strankarsko-politični vidiki katerekoli vrste, morejo zelo škodovati.

Proračun.

Neposredno pred narodno skupščino je državni proračun, za katerega so včasih glasovale tudi opozicijske stranke. Proračun je namreč potreben državi. Njegovo pravočasno sprejetje ima nesporno korist tudi za naše pravilno poslovanje in za olajšavo možnosti, da dobimo kredit v inozemstvu in za naše gospodarsko življenje sploh. Zato se nadajamo, da bo proračun v skupščini brez težav sprejet. To se nadajamo tem preje, ker je skoro do končnoveljavnega sprejetja proračuna pri tem sodelovala tudi HSS. Nobenega razloga ne vidimo, da bi mogle priti od njene strani — število njenih poslancev v skupščini je znatno — kakršnekoli težave. Nasprotno ne vidimo razloga, da bi mogla ta politična skupina najti opravičljiv razlog, da bi glasovala proti proračunu, ki se je izdelal z njeno pomočjo.

Sicer pa se je po pisanju nekaterih včerajšnjih časopisov izvedla neke vrste splošna mobilizacija narod-

nih poslancev v skupščini. Videli smo, da je ta mobilizacija pokazala, da vlada razpolaga z zadostno in stvarno večino. Z ozirom na odločnost vlade, da poleg proračuna takoj razvije vso aktivnost pri izvajanju svojega gospodarskega programa in naslanjajoč se na to večino, se nadajamo, da se bo vladi posrečilo izvršiti svoje dolžnosti v obeh navedenih smereh. Vlada apelira tudi na našo javnost, da jo v teh dveh vprašanjih, ki nista strankarskega značaja, podpira.

Vzrok gospodarske krize.

Ze svoječasno je vlada proučevala gospodarsko stanje, v katerem se nahaja država. Ona stoji na stališču, da je z njo gospodarski problem najvažnejši in najnujnejši. Prišla je do prepričanja, da je vzrok današnjemu gospodarskemu položaju v sledečih dejstvih:

Glavni vzrok današnjemu stanju, v katerem se država nahaja, je v dejstvu, da se je dinar tekom poslednjih let popravil. Že več kot eno leto se drži skoro na vedno enaki višini. To izboljšanje vrednosti dinarja že delj časa vpliva na to, da so se pričeli pojavljati novi pogoji za delo — za proizvodnjo v državi — za problem dobrih, kakor tudi za samo trošenje. Gospodarstvo stremi za tem, da bi se ti pogoji prilagodili novim razmeram in da bi se ustvarili novi pogoji, katerim se mora gospodarstvo v vseh smereh podvreči. Ta proces je že zelo napredoval. Vsled tega je vlada na stališču, da je treba ukreniti vse potrebno, da se dinar vzdrži na tej višini.

Da se olajša prehod v normalne razmere in da se odstranijo vse ovire, bo vlada ukrenila vse, da doseže zadovoljive uspehe.

V ta namen je v glavnem sestavila popoln gospodarski program, ki obsega celo vrsto učinkovitih upravnih in zakonskih ukrepov.

Gospodarski program vlade

Predsednik vlade g. Uzunović je sprejel časnikarje in jim je dal o vladnem gospodarskem programu sledečo izjavo:

Ne radi položaja vlade, marveč radi natančnega informiranja javnosti je potrebno, da se zabeleži, da razpolaga vlada, čisto matematično vzeto, z večino 17 glasov. Skromno število, toda zadostno, da se lahko v vladi in v parlamentu izvršijo posli, ki so na dnevnem redu in da vlada izvrši dela, ki se tičejo gospodarskih in drugih vprašanj. Ta številčni odnos naglašam največ raditega, ker

je javnost radi neinformiranosti pod vtisom, kakor da bi ta vlada imela samo tri glasove večine. Ta neresničnost vpliva nepravilno tudi na političen položaj. Po njem bi lahko nepravilno vplivala tudi na razvoj celokupnega gospodarskega življenja. Z eno besedo, treba je vedeti vso resnico. Resnica pa pove, da imamo zadostno večino za izvedbo vseh poslov.

Vlada, ki je tako razumela svoj položaj, je že v prvih sejah predložila in razpravljala o materialu, ki je že pripravljen za veliko gospodarsko-programatično delo. Kljub zna-

atlas tamošnjih krajev. Po primeru velikega nemškega antropogeografa Ratzla je Cvijić organiziral antropogeografsko proučevanje srbskih pokrajin in ljudi je napisal Cvijić delo: širnih knjig v izdajah Srpske Akademije. Kot uvod v proučevanje srbskih krajin in ljudi je napisal Cvijić delo: »Antropogeografski problemi Balkanskega polotoka.« V svojih delih se ni omejil le organski na geografski popis srbskih naselbin in na odnosaj med zemljo in ljudmi, nego je obravnaval tudi duševne vsebine ljudstva in psihološke razlike med plemeni.

Začetkom našega stoletja, posebno pred balkansko vojno je imel Cvijić hude polemike z bolgarskimi geografi in zgodovinarji radi narodne pripadnosti Macedonije, ker se je že v naprej videlo, da bo to vprašanje igralo veliko ulogo ob razsulu Turčije. Evropska javnost je bila do l. 1903. na bolgarski strani, ker so imeli Bolgari dobro razvito propagando. V tej težki borbi za srbstvo Makedonije mu je priskočil na pomoč g. Niko Županić, tedaj stud. phil. s svojim delom »Mazedonien und das türkische Problem«, ki je povzročilo v vsem evropskem tisku senzacijo, v domovini pa veliko pripomoglo k dvigu jugoslovanske misli in potrdilo mišljenje,

da treba v Srbiji videti Piemont jugoslovanstva. To je bilo v času, ko so se srbski javni delavci borili z zadnjim Obrenovićem in ko je Srbija najbolj potrebovala braniteljev pred svetom. Županićovo delo je takrat Srbija živo pozdravila, posebno pa ga je bil vesel Cvijić, ki je prišel osebnost na Dunaj spoznat avtorja in se z njim spoprijateljil. In ravno na inicijativo Cvijića in jugosl. omladine se je tedaj preselil Županić v Beograd.

Na mirovni konferenci v Parizu je bil Cvijić predsednik etnografske sekcije. Tudi Vrhovni Svet je vpošteval njegovo besedo. Trdil se je za severno mejo Slovenije, da bi objela i koroške Slovence, žal, mu to delo ni tako uspelo kot v Banalu in Bački, kjer je nadeljal i biv. rom. ministr. predsednika Bratiana, da je pripadla Vel. Kikinda i Subotica nam. V Parizu je v francosčini izdal obsežno delo »Balkanski polotok«, v katerem je mojsterski opisal antropogeografske prilike. Francoska kritika je pisala, da še dolgo ne bo boljšega dela o našem polotoku. Leta 1920 je bil določen za predsednika plebiscitne komisije na Koroškem, toda odrekel se je tej časti, ko je videl, da je stvar za nas izgubljena. Svoje bivanje na Gorenjskem je porabil za proučava-

nje Triglava in Bohinjskega ter Blejskega jezera.

Jovan Cvijić se je rodil 1865 l. v vasi Loznica na Jadranu v Podrinju, umrl pa je 16. jan. t. l. v Beogradu. V svojem življenju je dosegel velike časti in odlike. Ne ve se, ali je bil tako talentiran ali tako delaven. Bil je nekajkrat rektor beograjske univerze, umrl je kot predsednik Srpske Akademije.

Vlada mu je dala pogreb na državne stroške, priznavajoč mu visoke znanstvene zasluge. Odmev o priliki njegove prezgodnje smrti je pokazal vso njegovo popularnost. Na beograjskem pokopališču se je poslovil od njega tudi g. Niko Županić z govorom:

Jovanu Cvijiću.

Še preden je poteklo šest tednov, da bi se mogel vršiti parastos za našim velikim državnikom, Nikolo Pašićem, je že zopet obiskal Beograd črnokrili angelj smrti, da ponese k zvezdam dušo Jovana Cvijića, našega slavnega zemljepisca in narodnega delavca.

Prišel sem iz Ljubljane, dragi pokojnik, da Te še enkrat pozdravim in se poslovim od Tebe i kot prijatelj i kot zastopnik ljubljanskega etnografskega muzeja.

† Jovan Cvijić

Zopet nam je smrt ugrabila enega izmed naših največjih učenjakov, slavnega geografa in etnografa Jovana Cvijića. Pokojnik je bil na vrhuncu zemljepisnega znanja. Uporabil je moderne teorije o postanku terenskih oblik na balkanskem polotoku. Že v mladosti se je zanimal za oblike in pojave našega krova, o katerih je napisal monografijo, polagajoč posebno pozornost na delovanje vode, ki razkroja kraški apnenec. Proučeval je oblike balkanskega polotoka in njega relief, raziskujoč tehtonske sile, ki so dovedle do njega oblik. Ko sta profesorja Penck in Brückner določila razne epohe diluvija (ledene dobe) ter morfološko in paleontološko postavila diagnoze za te epohe, je Cvijićevo šola mnogo pripomogla k rezultatu z raziskavami nekdanje glaciacije bal. polotoka. Eno njegovih prvih morfoloških del je »Istorija postanka željeznih vrat« (Džerdapa) na tromeji Srbije, Romunije in Makedonske. Pri tem se je dotaknil tudi vprašanja izginenja Panonskega morja, ki je segalo na tej strani do Karlova in Metlike. Velikega pomena je njegovo delo »Geografija i etnologija Stare Srbije in Makedonije«, kot tudi

Vlada naslanja svoj program na te temelje. Po njenem mnenju je potrebno v glavnem izvesti sledeče spremembe:

za cenen kredit.

Poleg zaposlitve državnih kreditov in domačega kapitala je treba povečati dotok tujega kapitala v državo. Z ustavitvijo potrebnih kreditnih zavodov, z omogočitvijo njih uspešnega delovanja, z ustvaritvijo cenenih kreditov, in sicer pri obstoječih državnih kreditnih ustanovah, z bolj primerno razdelitvijo kreditov je treba vplivati na kmetijsko, industrijsko in obrtno produkcijo.

Olajšanje davčnih bremen.

Politika vlade stremi za okrepitev produkcije s tem, da se našemu gospodarstvu olajšajo bremena, ki so se naložila poslednja leta z ozirom na takratne razmere, ki pa ne odgovarjajo današnjemu gospodarskemu položaju.

Pospeševanje kmetijske produkcije. — Intenzivna graditev novih železnic. — Veliko posojilo.

Vlada bo s posebnim investicijskim posojilom pospeševala kmetijsko produkcijo z neposrednimi ukrepi, ki jih ima v svojem gospodarskem programu. Posebno pozornost bo posvetila zboljševalnemu delu, uravnavi vod, zgraditvi dobrih cest. Z davčno reformo, oziroma izenačenjem davkov, revizijo carinskih tarifov, revizijo zakona o taksah itd. se nadejamo, da bomo olajšali pogoje za produkcijo, da se prilagodijo položaju, katerega je ustvarilo zboljšanje dinarja. Železniški tarifi se bodo prilagodili gospodarskim potrebam. Vlada smatra za najvažnejše delo tehnično dovršitev obstoječe železniške mreže in intenzivno graditev novih železnic. V ta namen bo v najkrajšem času izdelala načrt graditve novih železnic in si bo zagotovila tuj kapital, ker se bodo železnice gradile

s posojilom in koncesijami. Gradbam v lastni režiji se bo izogibala in jih bo smatrala le kot skrajno izjemo. Da se pospeši zgraditev posameznih železniških linij, bo pod ugodnimi okolnostmi pritegnila vojaštvo.

Največjo pozornost bo vlada posvetila zgraditvi pristanišč in vprašanju okrepitev našega rečnega in morskega plovnega parka.

Vlada bo v splošnem državnem interesu iz finančnih in gospodarskih razlogov tudi v bodoče postopoma in brezpogojno izvajala princip deatizacije.

Gospodarski odbor in moderna socialna politika.

S spremembo poslovnika bo poleg finančnega sestavila gospodarski odbor. Kraljevska vlada želi, da bi se v okviru navedenih idej reševanje vseh gospodarskih problemov omogočilo čim intenzivnejše in uspešnejše delo. Vlada bo izvedla potrebne reforme na polju socialne politike, ki se naj prilagodi sedanjim gospodarskim razmeram radi izdatnejše zaščite in zavarovanja delavstva.

Za varčevanje.

Princip varčevanja, ki ga je kraljevska vlada pričela izvajati vsestransko, bo izvajala tudi nadalje v državnem gospodarstvu. Pa tudi v zasebnem gospodarstvu bo ta princip izvajala, kolikor se bo dalo doseči z možnimi ukrepi, da se pobija nepotrební luksus.

Reforma uprave.

Vlada bo ukrenila vse, da vpelje red, urnost in poenostavitev v državno upravo s strogim izvajanjem zakonov in ustave.

To so v glavnem vodilne smernice vladne gospodarske politike. Vlada bo izdala celo vrsto zakonodajnih in upravnih ukrepov. Po potrebi in v interesu čim hitrejšega ustvarjanja pa bo od narodne skupščine zahtevala posebna zakonska pooblastila.

Redka svečanost

Začetkom tega meseca je bila v Zagrebu proslava petdesetletnice dela hrvatskega učenjaka g. Dragotina Gorjanovića-Krambergerja, na katero je bil povabljen tudi naš okrožni predsednik g. dr. N. Županič. Svečanost proslave se je vršila v navzočnosti vseh zagrebških dostojanstvenikov v zbornici. G. Gorjanović je bil promoviran za častnega doktorja medicine in odlikovan z redom sv. Save I. razreda. Med mnogimi govorniki je najlepše govoril dr. Boris Zarnik, vseučilišni profesor in ugleden član naše stranke. Njegov

Mi, ki smo prišli, da se za vedno poslovimo od Tebe, slavni pokojnik, in ostajamo pod zvezdami na zemlji, svestni si življenjske izkušnje, da človek šele takrat prav začne ceniti kaj dobrega, lepega in koristnega, ko je to dobro in koristno že izgubil.

Za Jovanom Cvijićem tožijo v prvi vrsti Akademija Znanosti, kateri je bil predsednik in beograjsko vseučilišče, kateremu je bil več let rektor. Često se ga bo spomnil tudi Geografski institut, toda Cvijića ne bo več nazaj.

Učenjaki težje postanejo popularni med široko maso kakor politiki, toda Jovana Cvijića bo poznal, čeprav ne ravno vsak kmet, gotovo pa mešan in izobraženec. Cvijićevo ime je že pred eno generacijo prodrlo ozke meje domovine in danes je znan in vpoštevan kot geograf in etnograf med vsemi civiliziranimi narodi. S ponosom moremo trditi, da smo z Jovanom Cvijićem izgubili neke največjega jugoslovanskega, nego slovenskega geografa sploh.

Slava in veljava Cvijićevega imena sta koristila našemu narodu čisto tudi praktično, posebno na mirovni konferenci v Parizu, ko je šlo zato, katere oblasti naj sestavijo bodočo kraljevino Srbov, Hrvatov in

govor je do solz ganil starega učenjaka. Pri slavnostnem obedu v Gradskem podrumu je dr. Niko Županič očrtal zasluge g. Gorjanovića na polju antropologije. Slavljencec je dokazal na podlagi človeških ostankov iz ledene dobe, da je pred stotisoč leti živela rasa, ki se je povsem razlikovala od današnje. Dalje je g. Županič obravnaval važnost raznih teorij, ker rasa daje človeku karakteristiko njegove duše. Svoj govor je končal z besedami: Kri ni voda, a duša živi v krvi.

Slovencev. Često je forum zastopnikov zavezniških velesil porabil nazore Jovana Cvijića glede severne meje v Banatu, Bački in v Sloveniji. Težko je bilo Cvijiću, ko je videl, da bo merala ostati skoro tretina Slovencev pod tujim jarmom.

Jugoslovanska ideja ter moje politično-etnografske študije o Makedoniji in drugih jugoslovanskih zemljah so dale povod, da sem se pred 25. leti seznanil in spoprijateljil z J. Cvijićem ter na njegovo in nacionalne omladine iniciativo prišel iz Slovenije v Srbijo, Piemont jugoslovanstva.

Se enkrat Ti, pokojnik, pred odprtim grobom priznam, da si mi omogočil deliti zlo in dobro usodo s Šumadinci in dočakati največjo srečo: osvobojenje in ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Dragi pokojnik, Jovan Cvijić, ni treba, da poje svečenik v Tvojem imenu pogrebno molitev: Libera me Domine, de morte aeterna (Večne smrti, reši me, gospod!), zakaj Ti si se sam rešil pozabljenosti s svojimi deli, ki Te niso spremila le do groba, nego, ki Te bodo spremljala še preko groba povsod tja, kjer se spoštuje znanost in zdrava misel.

Bog Ti daj duši lahko, Jovan Cvijić!

„Samouprava“, oficijelno glasilo Narodne radikalne stranke za ljubljansko oblast

Pokojni šef Radikalne stranke Nikola Pašić je podpisal 4. I. 1925 rešenje, da je „Samouprava“ oficijelno glasilo Narodne Radikalne stranke za ljubljansko oblast.

Original se glasi:

Gospodu dr. Niku Županiću, predsedniku Okrožnega odbora NRS Ljubljana.

V odgovor na Vašo prošnjo, glavni odbor NRS odobrava izdajanje tednika „Samouprava“ kot oficijelni organ NRS za ljubljansko oblast in mesto Ljubljana.

Beograd, dne 4. januarja 1925.

Nikola P. Pašić, predsednik glavnega odbora.

Iz radikalne stranke

Gospa Djurdžina Pašić — dr. Niki Županiću

G. dr. Niko Županič, predsednik ljubljanskega okrožnega odbora radikalne stranke in bivši minister je prejel od gospe Djurdžine Pašičeve, soproge našega velikega državnika, blagopokojnega Nikole Pašića, tole pismo:

Spoštovani gospod!

Jaz in moji otroci se Vam zahvaljujemo za toplo sočutje in ganljivi govor nad grobom našega dobrega soproga in očeta ter Vas prosimo, da ste zagotovljeni našega trajnega spoštovanja.

Djurdžina Pašić.

Beograd, 21. I. 1927.

Slovenija je dala dva radikalna poslanca

Ustanovitelj Narodne Radikalne Stranke v Sloveniji, g. dr. N. Županič, je lahko zadovoljen, ker smo dobili v mariborski oblasti dva poslanca, kar je najboljši dokaz, da se je naša stranka tudi med Slovenci vkoreninila. To nas tem bolj veseli, ker je bil pot Radikalne Stranke trnjev. Ta prvi večji uspeh nam daje nado in silo za nadaljevanje dela.

Seja ljubljanskega okrožnega odbora NRS

VI. seja Ljubljanskega radikalnega odbora se bo vršila v Ljubljani začetkom pomladi, ko se uredi prilike v srezkih in mestnih odborih.

Radikal, predsednik okr. cestnega odbora

Za predsednika okrajnega cestnega odbora v Novem mestu je izbran naš odlični pristaš, g. Josip Zurec, gostilničar v Kandiji. To nas veseli, ker je g. Zurec v poslednjih dvajsetih letih pokazal veliko razumevanje za potrebe okraja, a posebno za vzdrževanje cest. V polni meri je zaslužil, da ga je lansko leto Nj. Vel. Kralj Aleksander I. odlikoval z redom sv. Save. Čestitamo tako dobremu gospodarju in dobremu radikalu.

Vsem srezkim odborom NRS v ljubljanski oblasti

Okrožni ljubljanski odbor NRS prosi vse srezke odbore, da čimprej skličejo srezke konference, s katerih bi mu mogli poslati izčrpano poročilo o stanju stranke v srezu.

Reorganizacija sreza Črnomelj

Prihodnji teden se bo izvršila reorganizacija krajevnih odborov NRS v črnomeljskem srezu, ker so politični nasprotniki zanesli med nje zmehdo. Konference se bodo vršile v Gribljah, na Krasincu, v Metliki in v Draščih.

Pot Bojance—Tribuče

Državno podporo za izpeljavo in napravo občinske poti Bojance—Tribuče v višini od 150.000 Din dodelil je g. Milorad Vujičić, prejšnji radikalni minister javnih del, a na prošnjo predsedništva radikalnega Okrožnega Odbora v Ljubljani.

Velik radikalni uspeh

Pred nekoliko meseci nismo imeli v logaškem srezu niti enega pristaša. No, jalovost politike ostalih strank v Sloveniji in gospodarska kriza dali ste Notranjem povod, da se preorijentirajo v novi smeri. Tako so bile osnovane nove radikalske krajevne organizacije v Cerknici, Logatcu, Ziri in Rakeku. V poslednjem kraju imeli so posebni povod, da so se obrnili k radikalom, ker se imajo zahvaliti intervenciji vodstva radikalne stranke v Ljubljani, da je Rakek dobil kaldermino v iznosu od več kot 2.000.000 Din za popravilo v polepšanje glavnih prometnih zvez. Žirom pa je vsled vremenskih katastrof potrebna hitra pomoč, da si kmetje popravijo poplavljeni polja, razdrte hiše in ceste. Bila bi dolžnost strank, za katere so Žirovci glasovali, da pomorejo oškodovanim.

Pri zadnjih občinskih volitvah je dobila Narodna Radikalna Stranka pet (5) odbornikov, kar pomeni lep uspeh za kratko delovanje.

Jubilej primarija dr. Frana Derganca

Naš belokranjski rojak dr. Fran Derganc, primarij kirurškega oddelka v Splošni državni bolnici v Ljubljani, bo 26. t. m. navršil 50 let

življenja. Pri tej priliki mu iskreno čestitamo in mu želimo, da bi še dolgo živel in delal v korist slovenskega naroda.

Smrt rodoljuba

V Gribljah na Kolpi je umrl Jure Pezdirec, po domače Grizin, član tamonjske krajevnice organizacije Radikalne Stranke, v 42. letu svojega življenja. Pokojni se je v začetku vojne udal Rusom na severnem bojišču. Usoda ga je potegnila v Sibirijo, kjer je vstopil v prvi Jugoslovanski polk, ki je pod zapovedništvom generala Žanena (Janin) tvoril del armade admiral Kolčaka, bojevnika proti boljševikom. Zadrževal se je v vseh večjih mestih na transsibirski železnici (Tomsk, Irkutsk, Krasnojarsk, Harbin), dokler ni dospel v Vladivostok, kjer se je ukrcal na angleško ladjo ter je prišel preko Singapora in Sueza 1. 1920 v Dubrovnik. Bil je dober Jugoslovian.

Jureta Pezdirec so sosedje v občje spoštovali in radi imeli. Odlikoval se je z darom pripovedovanja, ki je bilo zvezano z zdravim humorjem in lahko zbadljivostjo. V vojni se je v društvu kozakov naučil posebno ravnanja s konji. Imel je žrebca „Cesarja Janeza“, s katerim se je včasih pri dobri volji produciral po načinu kozakov. Ta znameniti pastuh se je razumel celo na volitve. Če ga je gospodar Jure vprašal je-li treba glasovati za Radiča, odkimal je s tresenjem glave da ne in če se ga je vprašalo bi-li za radikale, je pokimal z glavo da da.

Odličnemu rodoljubu in strankinemu prijatelju večen spomin! Bog mu daj duši lahko!